Debrecen, 1933. január 12. Csütörtök XXXVII. évfolyam 9. szám

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY HÓRA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG. UTCA 16. SZ. TELEFON 23—48. KIADÓHIVATAL: KOSSUTH U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21—41.

Ma féláru szelvényes napot tart a Vigszinház

(Szelvény a 24-ik oldalon.)

Az ifjuság

(In) A magyar élniakarás ösztöne uj utat vágott a jövendő felé. Szerveszkedik az ifjuság. Mint utolsó reménykedés, mely sugarait az éjszaka setétségébe szórja, már itt hordozza a sejtés: a virradati fény ígéretét, mert az a lélek, amelynek *szomjuhozása* még a gyomrok *éhségénél* is nagyobb, a magyar lelkület fiatalsága átgázolja a gyomorurságot s minél nehezebb menni, annál keményebbek a lépései. A végső elindulás ez. Bus magyar elszánás éjjel-utánj startja. Nekikezdés, mely határozottságot és szervezettséget kivan: nemcsak azért, hogy hacsai, *a magyar értelem proletárjai*, egy-egy kis kenyérhez, meleg ruhához s családi tüzhelyhez juthassanak, de mindezek birtokában, a fizikai erő és lelki nyugodtság visszaszerzése által, egy rájuk váró nagy feladatot, a nemzeti feltámadást is biztositani tudják.

Minden gondolat megvalósulásának egyetlen feltétele az ifjuság. Ha magyar jövendőről, vagy nemzeti feltámadásról beszélünk, ez a remény már ab ovo magában hordja a kérdést: van-e az ifjuságnak lelke, erkölcsi kondicióia?... van-e hite az ujjászületés gondolatában?... Van-e ambicióia, magabizása, tüze?... s ami mindennek előfeltétele: *hát van-e állása, kenyere, hetevő falatja?...* Ez az utóbbi kérdés, amelynek keserves szólamát, egyedül minálunk, Debrecen belterületén, *ötszáz állásnélküli diplmás* fájó sóhajtásai kisérik, nemcsak nekik, de az egész nemzeti jövendőnek is egyik legnagyobb problémája. És erre eddig csak az a nyugalmazott kuriai biró adott érdemszerinti feleletet, aki szenvedő testvéreire való hivatkozással, saját elhatározásából, bezárta ügyvédi irodáját.

Az ifjuság mai helyzetén csakis törvényes intézkedések, elsősorban az álláshalmozás megszüntetése s ugyanakkor a társadalmi megértés segithet. Azt az egészségtelen rétegeződést, amelyet pár év előtt a *„fiatalok" és „öregek"* elvi vitái épugy nem tudtak eliminálni, mint ahogyan e feladatra a szociális megérzésektől annyira idegen közvélemény nem képes, csak egységes uton: *a keresztény-nemzeti öntudat lelki, gazdasági és szociális nevelésével lehet a magyar jövendő javára megszüntetni.*

Ha a világháború folyamán nyolcszázezer életerős és élni szerető magyar *egyetlen* életéről is le tudott mondani, miért ne tudnának lemondani az álláshalmozók is a *második, harmadik, negyedik* állásukról, vagy mammutfizetésüknek bizonyos hányadáról?...

Ez a probléma sürgős megoldást kiván. A magyar ifjuságra, amely most állásügyekben szervezkedik, még sulyos feladat vár: a történelmi Nagymagyarország visszaszerzése. Ehhez a szent célhoz nagy erőre van szükség... 1920 óta sok-sok szalmaláng pusztába lobbant, sok-sok szervezkedésre széthulló elerőtlenedés következett. Mert ne feledjük, hogy Mussolini a „Marcia su Roma" előtti évben vezérkarát az ÉME tanulmányozására Magyarországba küldte és az a fiatal spanyoloszági csoport, mely Ayala pater és Herrera vezetésével az *„El Debate"* kis táborát alapitotta, szintén nálunk járt iskolába. Az egyik azóta csodát csinált az itáliai födön. A másiknak keretei közt hatszázezer fiatalember készül a spanyol köztársasággal való leszámolásra... És hol vagyunk mi? A memorandumok bölcsőjénél, az álláshalmozás meg nem vivott, sőt alig támadott vár-szörnyetegei előtt. A szervezkedések kezdeténél. A magyar éjszaka setétjében, hol ki-kivulnak ugyan a reménység sugarai, de bus közöny fojtogatja a szivet.

Hogy megvirrad egyszer, az kétségtelen. Holnap, vagy jövőre?... nem lehet tudni. Attól függ minden, hogy ennek az ifjuságnak élethirdető igazságára mikor kondulnak meg a magyar szeretet harangjai...

Ma tárgyal Magyarország pénzügyi helyzetéről a Népszövetség

Imrédy Béla pénzügyminiszter képviseli Genfben a magyar kormányt

Budapest, január 11.

Genfben a pénzügyi bizottság most kezdte meg tárgyalásait és sorra vették az egyes államokat érintő pénzügyi problémákat. *Magyarország pénzügyi helyzetére csütörtökön kerül sor,* amikor a bizottság meghallgatja Tyler népszövetségi biztos jelentését. A pénzügyi bizottság természetesen nem hoz semmiféle határozatot, hanem a népszövetségi biztos, valamint *a magyar pénzügyminiszter közlései alapján teszi meg jelentését* a népszövetségi tanácsnak.

Imrédy Béla pénzügyminisztet Magyarország pénzügyi, valamint költségvetési helyzetéről ad felvilágositást a bizottságnak és közli azokat a tervbe vett intézkedéseket, amelyeket Magyarország a költségvetés egyensulyának biztositása érdekében tenni szándékozik.

Jól informált helyen utalnak arra, hogy az ország nem vár a genfi tárgyalásoktól olyan határozott eredményeket, amelyek pozitivumot jelentenek a pénzügyminiszternek nem is az utóbbiak megszerzése a célja, hanem csupán az, hogy felvilágositást adjon a genfi tényezőknek és *információkat szerezzen a világgazdasági helyzettel kapcsolatban.* A tárgyalások során valószinüleg szóba kerül a transzferrendelet is, amelynek hatálya tudvalevőleg e hó végén lejár. A transzfer kérdés további alakulására minden bizonnyal befolyással lesznek azok az impressziók, amelyeket a pénzügyminiszter Genfben szerez.

Ma benyujtja lemondását az oláh kormány

Bukarest, január 11.

Az MTI bukaresti tudósitója megbizható politikai körökből szerzdáu este a következő értesüléseket szerezte:

A király csütörtökön délelőtt Bukarestbe érkezik és megérkezése után Maniut kihallgatáson fogadja.

A miniszterelnök benyujtja lemondását

és azt a király el is fogadja. Délután a király megkezdi a kibontakozásra irányuló tárgyalásait. Kifejezett óhaja, hogy az uj kormány szintén a nemzeti paraszpárt kebléből alakuljon meg, hogy igy elkerüljék a rendszerváltozást és az uj választásokat. Legkomolyabbnak látszik a Vajdához fűzött feltevés, ő rendelkezik legnagyobb mértékben a király és a párt bizalmával.

Maniu elnöklete alatt a nemzeti paraszpárt vezetősége tegnap a késő éjjeli órákig tanácskozott Titulescuval a helyzetről, de nem tudtak megállapodásra jutni.

Costacescu, a szenátus elnöke, tegnap hosszasan tanácskozott Maniuval, akit arra kért, hogy pontosan körvonalazza a párt esetleges ellenzékbevonulását, mert ha az ellenzékbevonulás oka a királlyal való nézeteltérés lenne, a pártnak hosszu és nehéz ellenzéki helyzettel kell számolnia.

A kinai fal tizedik kapuja előtt állanak már az előnyomuló japán haderők

London, január 11.

A mandsurai harctérről érkező egybehangzó jelentések szerint a japánok nagy erővel támadnak és általános előnyomulásban vannak Siomenkuo ellen, amely Mandsuria birtokának egyik legfontosabb stratégiai pontja. Nehéz tüzérségi előkészités után *hadirepülőrajok bombákkal darasztották el a kinai harcvonalat* azután a japán lovasság és gyalogság ment át támadásba. Ez a harc-

A lap ára 8 fillér

tér San-Hai-Kvantól északnyugatra 20 mérföldnyire van.

A kinaiak mandsuriai főhadiszállása kedden este azt jelentette, hogy Siomenkuo még hatalmában van, de a küzdelem rendkivül heves. A japánok Simenkáig jutottak előre, a hol *a Nagy Kinai Fal 10-ik kapuja.* Ha Siomenkuot elfoglalják, akkor szabad az ut előttük a Jehol tartomány belsejébe. Ezzel a támadással a japánok el akarják szigetelni Csing Tan kinai tábornok haderejét, hogy azután Jeholt Mandsukuóhoz csatolják.

London, január 11.

A japánok tankok, páncélvonatok s repülőgépek által támogatott megerősiéseket vonnak össze Jehol tartomány határán és ama pont felé nyomulnak előre, ahol a Nagy Fal és a Lan folyó találkozik, hogy ilymódon Jehol tartományt teljesen elvágják a külvilágtól. Katonai szakértők azt hiszik, hogy a japánok bekerítő mozdulatot kezdenek Tien-Csin és Peking ellen. A kinaiak uj csapatokat dobnak a veszélyeztetett vidékre.

Hivatalosan cáfolják a Bethlen Istvánnal kapcsolatban elterjedt hireket

Budapest, január 11.

A legutóbbi napokban a sajtóban és politikai körökben mind gyakrabban merülnek fel olyan hiresztelések, amelyek arról tudnak, hogy Bethlen István grófot a berlini, vagy éppen párisi követté nevezik ki és Bethlen István gróf lemond debreceni mandátumáról. Voltak hirek arról is, hogy Kánya Kálmán külügyminiszterré történt kinevezése folytán a berlini, illetőleg a prágai követség vezetésében is változások állanának be.

Illetékes helyen ezzel kapcsolatban a leghatározottabban és mostmár utoljára megcáfolják ezeket a hireket, amelyek nem egyebek puszta találgatásoknál, és utalnak arra, hogy Kánya Kálmán hivatalbalépése előtt a magyar diplomáciai testületben egyáltalában nem lehetnének változások.

A kultuszminiszter uj rendelettel szabályozta a tanitói és óvonői állások betöltését

Budapest, január 11.

A kultuszminiszter a miniszteriális igazgatás gyorsitása és egyszerüsitése, a tisztviselők munkaerejének racionális kihasználása céljából megváltoztatta az eddigi ügybeosztást. Valamennyi költségvetési és racionalizálási kérdés elvi természetü rendeletteryezet, a kultur-statisztikai ügy, az elnöki ügyosztályok körébe kerül. A minisztérium ügybeosztásáról rendelet január 15-én lép hatályba.

A rendelettel egyidejüleg a miniszter körrendeletben intézkedett a betöltendő állásokra pályázó tanitók, tanitónők és óvónők kérelmeinek elintézéséről. A körrendelet azt az utasitást tartalmazza, hogy az állást kereső tanárok, tanitók, óvónők összes életkörülményeinek figyelembevételével (végzettség időpontja, képesitése, minősége, anyagi helyzete, családi körülményei) uj nyilvántartásokat kell készitteni, továbbá utasitja a körendelet ar illető osztályokat, hogy az alkalmazásokra és kinevezésekre vonatkozó előterjesztést az előbb emlitett körülményekből adódó sorrendben minden külső protekcióra való tekintet nélkül tegyék meg.

Tévesen értelmezett távirat okozta a bukaresti vasuti katasztrófát

Bukarest, január 11.

A tegnapi vasuti szerencsétlenség ügyében őrizetbe vették Fábri Jenő forgalmi tisztviselőt, aki az egyik őrházban teljesitett szolgálatot és aki a főállomás táviratát, amelyben azt közölték, hogy a személyvonat nem érkezett meg, rosszul értelmezte és a gyorsvonat számára szabad jelzést adott. Fábri azzal védekezik, hogy a 24 órás szolgálat annyira kimeritette, hogy elnézte ezt a könnyen félreérthető táviratot. A sebesültek közül háromnak állapota reménytelen. Ha ez a három meghal, akkor a halottak száma 11-re emelkedik.

Halálra itéltek Moszkvában két „szovjet Köppenicki kapitányt"

London, január 11.

A moszkvai szovjet biróság agyonlövésre itélte Odrinsky és Ragozin volt kereskedelmi alkalmazottakat, akik furfangos csinnyeikkel elhomályositották a Köppenicki kapitány kalandjait. Odrinsky több hónapon át Evgenoffnak, egy sarkvidéki tudományos expedició vezetőjének adta ki magát, és meséivel a könnyen hivő ipari és közellátási népbiztosságokat, sőt az ugynevezett sarkvidéki hivatalt is tévedésbe ejtette. Az utóbbinak feladata az összes északi tudományos kutatások szervezése és ellenőrzése. Odrinsky mindeütt a legképtelenebb meséket monodott fókákról, jegesmedvékről és jéghegyekről. Cinkosának, Ragozinnak pedig szerepe csak annyiból állott, hogy időnként felkiáltott: „Milyen rettenetes hideg volt ott". E mesékre mindenütt értékes felszerelést, bundákat, élelmiszereket, konzerveket, tudományos müszereket, sőt két tejes filmfelvevő berendezést kaptak. A szélhámosokat, akik annyi szovjet szakértőt csaptak be, végül egy ruhatáros leplezte le, aki nem akarta kiadni Odrinsky sárcipőjét foglalkozásának igazolása nélkül.

Ma ismét féláru szelvényes előadás keretében adjuk a Vigszinház pompás müsorát

Lányok a viharban és Charly, a harci kanári

Csak felnőtteknek: Előadások kezdete: 4, fél 7 és 9 órakor

„DEBRECENI UJSÁG"	„DEBRECENI UJSÁG"
SZELVÉNY FÉLÁRU-JEGY váltására jogosit egy személy részére a VIGSZINHÁZ január 12-iki bármely előadására	SZELVÉNY FÉLÁRU-JEGY váltására jogosit egy személy részére A VIGSZINHÁZ ... január 12-iki bármely előadására

Következő ujdonság: péntektől „Moziőrült" Harold Loyd parádés burleszkje.

Véksőkig feszült az olasz-jugoszláv politikai viszony

Az egyik olasz lap vezércikket irt a szerbek olaszellenes bojkott mozgalmáról

Róma, január 11.

A Journal D'Italia mai vezércikke Jugoszláviának Olaszország ellen alkalmazott végső fegyveréről, nevezetesen a bojkottról szól. A lap az esetek egész hosszu sorát emliti fel, köztük egy különösen jellemző esetet, amely 1930 október 17-én, a gyilkos Gorten kivégzésének évfordulóján történt. Ezen az éjszakán Spalatoban valamennyi üzletet kereszttel jelöltek meg. Továbbá felszólitották a közönséget a bojkottálásra. A jugoszláv lapok legutóbb közölték az olasz üzletek névjegyzékét és hozzátettek, hogy jugoszlávnak ezekbe az üzletekbe tilos belépni. A munkadókat kötelezték az olasz munkások elbocsátására. Felszólitották a háztulajdonosokat, hogy az olasz bérlők házbéreit emeljék fel. A bojkott valósággal embervadászat jelleget ölt, az egyik községben a községi tanács elrendelte, hogy az olasz alattvalókat fosszák meg minden munkalehetőségtől, hogy ezzel kényszeritsék őket mielőbb az elutazásra.

Dinamitos merénylet egy bányász ellen

Miskolc, január 11.

Az elmult éjszaka Sajóbábony községben Boros János bányász ellen ismeretlen tettes merényletet követett el. A merénylő a hazafelé tartó bányász lába elé az éjszaka sötétjében két dinamittöltényt dobott és a töltények nyomban felrobbantak. A szerterepülő szilánkok, kődarabok Boros János bányászt arcán és fején sulyosan megsebesitették. A csendőrség megindította a nyomozást a merénylő kézrekeritéséére, akit a bányász haragosai között keresnek.

Adóztatási rendszabályokkal állitják helyre Franciaország pénzügyi egyensulyát

Páris, január 11.

A köztársasági elnök elnöklésével tartott államtanács ma délelőtt 10 órától délután 1.20 óráig ülésezett.

Cheron pénzügyminiszter részletesen ismertette pénzügyi terveit és javasolta, hogy a kormány a költségvetési egyensuly kölcsönkiegyenlitás nélkül való haladéktalan helyreállitása mellett foglaljon állást. Az államtanács a javaslatot egyhangulag elfogadta. A pénzügyminiszter ezután kijelentette, hogy a költségvetési hiányból, mint már tegnap, a minisztertanácson bejelentette, 5.326 millió frankot megtakaritással, 6433 millió frankot pedig adóztatási rendszabályokkal óhajt fedezni. Az államtanács ezt a javaslatot is egyhangulag elfogadta.

Apritott száraz tölgy vagy bükk 3.40
Apritott fáink garantáltan szinhasábfából készülnek, teljesen doronq és korhadásmentesek.
Apritott akácfa 2.80
Valódi alacskai darabos szén 3.20
Kiváló darabos ózdi szén 4.—
Ózdi szenünk kimondottan prima kályhaszén.
Nagybátonyi brikett 5200 cal. 4.40
Áraink házhoz szállitva 5 q vételné értendők.
Nagyobb vételnél megfelelő engedmény.

Prohászka és Társa

Bethlen-u. 44. Telefon: 11—61.

A debreceni frontharcos tisztek összejövetele

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Szerdán este tartották a debreceni frontharcos tisztek szokásos havi összejövetelüket az Angol Királynő zöldtermében. Az összejövetel kitünően sikerült és azon nemcsak a tartalékos, de a nyugalmazott tisztek közül is többen megjelentek. Vitéz Berényi István ny. ezredes, a frontharcosok debreceni csoportjának ügyvezető elnöke rendkivül érdekes előadást tartott a jövő háborujáról, amely nagy tetszést váltott ki a megjelentekben. Majd Kegyes Ferenc, a debreceni frontharcosok csoportjának szervező tisztje üdvözölte az ujév alkalmából az ez évben tartott első összejövetelen a csoportot és rövid beszámolót tartott a mult évről. Utána felszólalt még Kiss Kálmán v. népfelkelő százados. A megjelentek a legjobb bajtársias hangulatban maradtak együtt a késő éjszakai órákig.

Az összejövetelen megjelentek: vitéz Lépes Győző ny. ezredes, vitéz Boros Bertalan ny. lelkész ezredes, dr. t. Szücs Géza kormányfőtanácsos és dr. Pórszász Károly ügyvédek, vitéz Deák Lajos MÁV. mérnök, Bisofka István épitész, Ganofszky Lajos nagykereskedő, Kostya János ékszerész, Kóva Sándor nyomdafőnök, Soós Kálmán a Nemzeti Egység Pártjának titkára, Hadházy Dezső tanár, Vajay Imre városi tisztviselő, Király György, Balogh Imre a Nemzeti Bank tisztviselője, dr. Benyő Béla, Alber Gyula, Kelement János, Czeizler Jenő és sokan mások.

A szegedi kettős gyilkossági bünper második napján ujabb borzalmakról vallottak a tanuk

Szeged, január 11.

A szegedi kettős gyilkosság ügyében szerdán folytatta a törvényszék a főtárgyalást. Ez alkalommal a tanukat hallgatták ki. Vér Józsefné, a meggyilkolt Dobák Antal mostohaleánya azt vallotta, hogy anyja, Dobákné biztatta fel Pipás Pistát az apjának meggyilkolására. Előadta azt is, hogy 1923-ban az ügyről jelentést akart tenni a hatóságnál, azonban ott elutasították, mert nem tudott tanukat állitani. Börcsök Mihályné születetett Dobák Mária a vallomásában azt adta elő, hogy Pipás Pista a gyilkosság előtt nyugodtan cigarettázott náluk, majd amikor a Dobák-fiuk hazamentek, azt mondta nekik, hogy menjenek ki az udvarra, mert

most fogják felakasztani az apjukat.

Tombácz Piroska tanu szerint a gyermekek végignézték az apjuk felakasztását.

Németh Mihály tanu azt vallotta a főtárgyaláson, hogy a gyilkosság előtt Pipás Pista olyan kijelentést tett előtte, hogy Dobákné

egy akó bort ígért neki, ha a férjét elteszi láb alól.

Rendkivül érdekes volt Szekeres Antal tanuvallomása. Szerinte a meggyilkolt Dobák Antal igen rendes és istenfélő ember volt. Ha nagyon mérges volt, igy káromkodott:

— A kutya istállóját... — A felesége viszont hejehujás asszony volt, aki titokban meglopta az urát és az igy lopott holmikat eladta. Dobákné pezarlását Szélpál Illésné is megerősitette tanuvallomásában.

Selymes Mihály tanu vallomásában legérdekesebb a meggyilkolt Dobák és a vádlott Dobákné jellemzése. Dobákról igy nyilatkozott:

— Takarékos, jó ember volt, a másét nem kivánta, de a magáét sem hagyta.

Ezzel szemben Dobáknéról igy beszélt:

— Dobákné olyan asszony volt, hogy

amit megloghatott, azt mindjárt megcsavarintgatta a nyakánál...

Vecsernyés Ferencné a következő tanu, aki előtt egy izben az egyik vádlott, Bende azt mondotta volna, hogy nemcsak Dobákot akasztotta fel, mert

ő a haretéren és a kommün alatt is höhér volt.

Erre a vallomásra Bende vádlott kijelenti, hogy ezt csak azért mondotta, hogy megijessze Vecsernyésné, akinek „sokat járt a szája".

Ezután a Börcsök-féle gyilkosság tanuit szólitja maga elé az elnök.

Börcsök Imre, Börcsök Imréné, Sárkány Lajos és Bulati Imre egyértelmüen arról vallanak, hogy a Börcsök-házaspár élete nagyon rossz volt, a felakasztott Börcsök mindig részegeskedett, üzte, hajszolta, ütötte a családját, különösen pedig a feleségét.

Az összes tanukat megesketik vallomásukra. Ezután az elnök a meggyilkoltak anyakönyvi adatait ismerteti. Az orvosok annak idején önakasztást állapitottak meg mindkét esetben.

— Akkor nem is lehetett kinyomozni az ügyet, — állapitotta meg Gömöry elnök, — a francia megszállás és a proletárdiktatura alatt történt a dolog.

Ezután Ács Sándor dr. törvényszéki orvosszakértő terjeszti elő Gyurissza Sándor dr-ral egyetértő szakértői véleményét. Az orvosok az összes vádlottakat teljesen épelméjüeknek tartják.

Pipás Pistára vonatkozóan az orvosszakértő a következőket mondta:

— Pipás Pista saját állitása szerint több, mint huszonöt éve férfiruhában jár. Ezt azzal indokolja, hogy amikor eltávozott férje házából, gondoskodnia kellett családjáról. Mivel a férfimunkáért nagyobb napszámot adtak, állandóan férfiruhában járt. Ha ilyen átöltözési hajlam merül fel, azonnal szekszualitást szoktak keresni. De ebben a bünügyben mint indító ok, sem az átöltözési hajlam, sem pedig Pipás Pistának a nőkhöz való vonzódása nem szerepelhet.

Az orvosszakértők véleményének meghallgatása után a törvényszék a főtárgyalást elhalasztotta és annak folytatását csütörtök reggelre tüzte ki.

Imádkozni küldte feleségét és az alatt felakasztotta magát egy debreceni éjjeli őr

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Halálos végü tragikus körülmények között végrehajtott öngyilkosság történt szerdán délután Debrecenben. Deák Sándor ötvennégy éves villanytelepi éjjeli-őr, aki a Kisfaludi utca 45. szám alatt lakott, feleségét elküldte hazulról és azalatt felakasztotta magát.

Az életunt éjjeli-őr sulyos nyelv- és szájrák-betegségben szenvedett s ez a betegség annyira elkeseritette, hogy már többször panaszkodott családjának és az öngyilkosság gondolatával foglalkozott. Tegnap is azt hangoztatta a feleségének, hogy nem birja tovább a fájdalmakat és inkább a halálba megy. Szerdán este felé azt mondta a feleségének, aki valamelyik szektának a tagja, hogy menjen el érte imádkozni. Mikor az asszonyt elküldte az imaházba és magára maradt, Deák Sándor dupla fonatu cukonspárgát keritett és mig az asszony az imaházban imádkozott, ő a lakása mestergerendájára felakasztotta magát.

Mikor felesége este kilenc óra táján hazatért és lámpát gyujtott, kisérteties látvány tárult eléje. A mestergerendán függött férje élettelen teste és amikor közelebb lépet, akkor vette észre, hogy férje már meghalt. A kétségbeesett asszony rendőrt hivott, aki értesitette a központi ügyeletet az öngyilkosságról.

A kiszállott rendőri bizottság megtartotta a helyszini kihallgatásokat és a szemlét, a rendőrorvos az öngyilkos éjjeli-őr holttestét az egyetemi bonctani intézetbe szállittatta.

A közönség támogatására van szükség a lelketlen madárcsiszárok elleni küzdelemben

A madárfogás és eladás ellenőrzése Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A madárcsiszárok alávaló munkájáról szóló legutóbbi hiradásból azt gondolhatja a nagyközönség, hogy ezt a régóta tilalmazott kihágásokat csak mostanában kezdi a rendőrség üldözni. Ez pedig nem igy van, mert a hasznos madarak fogását és árusitását már évek óta, főképen pedig a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület megalakulása óta állandóan szigoruan ellenőrzi nemcsak a rendőrség, hanem a csendőrség is. Hogy mindennek dacára még most is divik ez a kegyetlen, durva lélekre valló szokás, az érthető, mert bizony a rendőrség és csendőrség ellenőrzése csak igen ritkán ér el azokra a helyekre, ahol a pénzszerzésnek ezt az alávaló módját gyakorolják.

A madárcsiszarok jól ismerik a titkos rendőröket

Városszéli kertségekben, temetőkben, tanyákon, alig-alig tudják tettenérni a rend- és csendőrök e madárfogókat s még a madarak értékesitésének a helyein, pl. a zsibogón is csak ritkán sikerül ilyen csiszárt elfogni, annyival is inkább, mert ezek a megrögzött s *már többször büntetett madárcsiszárok már a titkosrendőröket is jól ismerik.*

Ha közeledik a veszély, elrejtik a csalogató madárkalitkát, ők maguk pedig megugranak. Ha pedig a zsibogón közeledik egy előttük gyanus ember, vagy rendőr, akkor ócska ruhákkal takarják le az apró kalitkákat, ugy, hogy abból semmit sem lehet észrevenni. Elképzelhető, hogy mennyit szenvednek ezek a szabadsághoz szokott kedves kis madarak, amikor sokadmagukkal összezsufolva vergődnek a piciny kalitkába, sötét, füstös lebujokban. Mennyi pusztul el ezekből ott mindjárt a madárcsiszár lakásában és mennyi pusztul el azokból a nőstényekből, amelyeket a lelketlen sihederek léptől ragadós tollazattal enegednek el, nem nagy lelküségből, hanem azért, mert ezek nem tudnak énekelni s igy nem lehet őket értékesiteni.

A közönségnek kell támogatni a rendőrség munkáját

A rendőrség és csendőrség igents dolgozik buzgón, kitartóan ennek az alias szokásnak a kiirtására, bizonyitják ezt a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesületnek megkődött évi kimutatások, amelyek sajnos, igen sok kihágási esetet sorolnak fel.

Azonban a törvényes közegek ellenőrzése soha sem lesz elegendő a madárfogás és eladás teljes kiirtására. Itt szükség van a nagyközönség ellenőrzésére is, amely mindenhová elér, mindent meglát s amely én ezért a legtökéletesebb ellenőrzés. A nagyközönség könnyen tetténéri a madárfogót, épugy, mint az eladót, megtalálja a lakását, ahol rendesen az állatkinzás szomoru példáit láthatja s megtudja a nevét s ekkor csak a rendőrség, csendőrség tudomására kell hozni az esetet. Nevét bátran közölheti, mert az sohasem kerül nyilvánosságra.

Érdekes példa a madárvédelemre a debreceni zsibogón

Jólelkü magánemberek a piacokon is igen értékes ellenőrző munkát végezhetnek és örömmel szögezhetjük le, hogy a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület eziránvu propaganda munkája már termést is hoz lassanként. Volt már olyan madárvédő uriember a zsibogón, aki összevásárolta a meg kinzott szegény kis madaakat, a tengelicéket és csizeket és azokat ott mindjárt szabadon is bocsátotta. Sok ilyen nemeslelkü madárvédőre volna szükségünk!

Az iskolák szerepe a madárvédelem terén

Azonban a fogást még ezzel nem fogjuk megszüntetni, itt a törvény szigorán kivül még a gyermek lelkének a madárszeretetre való nevelése segithet csak. Azok a gyermekek, akiket a tanitójuk valósággal rászoktat a madarak szeretetére, amit pedig nem a szük kalitkába zárt madár gyötrésével, hanem a szabadban élő madaraknak az ablakon lévő etetőnél való megfigyelésével fog igazán elérni. Az ilyen gyermekek megszeretik a madarat s azok ismerni is fogják annak mérhetetlen hasznát s igy nem is fognak arra vetemedni, hogy azokat fogják, vagy pusztitsák.

Ne hiányozzék tehát egyetlen iskolában sem a madáretető és a mesterséges fészekodu, — mintákat ingyen ad a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület (református gimnázium), — mert ezeknek a gyakorlatban való bemutatásával és megismertetésével többet használnak a természet-, növény- és állatvédelemnek, mint akármilyen ünnepélyesen megrendezett Madarak és Fáknapjával!

Természetesen hasonló mértékben ki kell venni a részét az állat- és madárvédelem terjesztésében és ellenőrzésben a középiskolák tanulóinak is. Nagyszerü eredményeket ért el ebben a ref. gimnázium, ahol az Ifjusági Madárvédelmi Egyesület sok száz tagja révén az egész várost és a környéket szemmel tartja és ellenőrzi.

Hogy tehát a kegyetlen madárfogást és a velük való csiszárkodást a rendőrség és csendőrség állandóan szemmel tartia és üldözi, arról tanuságot tesz a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület, de azt is leszögezzük, hogy a nemeslelkü nagyközönség és a tanuló ifjuság felvilágositó és ellenőrző munkája is szükséges ahhoz, hogy ezt a durva lélekre valló foglalkozást gyökeresen kiirtsuk.

A kultuszminiszter látogatása a hercegprimásnál

Budapest, január 11.

Hóman Bálint kultuszminiszter ma Madarász István miniszteritanácsos kiséretében Esztergomban látogatást tett Serédi Jusztinián hercegprimásnál. A hercegprimás ebéden látta vendégül a kultuszminisztert és kiséretét. A látogatás magántermészetü volt, de az álltalános megbeszélések során szóbakerültek a katholikus egyházat érintő ügyek is.

A miniszter ezután a főispánnál és alispánnál tett látogatást. A miniszter az esti órákban érkezett vissza a fővárosba.

Az Egyetemi Könyvtár saját otthonába költözött

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Még mindnyájunk élénk emlékezetében él az a lélekemelő ünnepség, mellyel a Tisza István Tudományegyetem nagyerdei pompás palotáját a mult év tavaszán felavatta. Az ünnepi örömöt csupán az zavarta, hogy az egyetem egyik legfontosabb intézménye, a könyvtár nem költözhetett be egyidejüleg uj otthonába, mert az ország szegénysége miatt a békebeli igényekhez mért pompás palotát csak fokonként lehet a szükségleteknek megfelelően berendezni. Végre most a könyvtári helyiség belső munkálatai is odáig jutottak, hogy a Simonffy utcai városi bérházban szorongó, máris hatalmas intézet elfoglalhatja uj otthonának legalább azokat a helyiségeit, melyek a további fejlesztés, feldolgozás és használat édekéből már nem voltak nélkülözhetők.

Mint értesülünk, a könyvtár adminisztrativ hivatala már e hét eleje óta uj otthonában müködik s minden remény megvan rá, hogy igen rövid időn belül a mintegy 75 ezer kötetet kitevő hatalmas könyvanyag is megtalálja végleges elhelyezését a repozitoriumokban. Ugyanis a dr. Nyiredy igazgató körültekintő irányításával befejezéshez közelgő átszervezési munkálatok gyümölcseként a nagy tudományos kincs legkisebb részletei is ugy vannak az átköltöztetésre előkészitve, hogy helyét az uj otthonban is azonnal megtalálja minden s a költözködések rendes kisérője: a felfordulás és fejetlenség a 75 ezer „lelket" számláló könyvek-városában nem borzasztja a szemlélőt s nem nyügözi le a költöztetők munkaerejének javarészét.

Bor helyett brunolint ivott egy favágó

Ifj. Huszti Gábor munkanélküli péksegédet, aki jelenleg favágással foglalkozik, kellemetlen baleset érte szerdán. Huszti Gábor a Péczeli utca 7. számu ház pincéjében fát vágott, ahol a homokban egy barna üveget talált, amelyben valami erős szagu folyadék volt. A férfi ugy gondolta, hogy bizonyosan bor, vagy valami jóféle pálinka van az üvegben, mert fenékig kiitta az erős folyadékot. Néhány perc mulva azonban rosszul lett ugy, hogy a mentőket kellet kihivni. Ezek azután megállapitották, hogy ifj. Huszti pálinka helyett brunolint ivott, amit rendes körülmények között butorfényezésre szoktak használni. A kétes értékü élvezet következményeit gyomormosás segitségével kellett eltávolitani a közkórházban. Huszti egyelőre igen rosszul van és azt hangoztatja, hogy életében soha többé nem iszik brunolint.

Tizévi fegyházra itéltek egy hitvesgyilkost

Budapest, január 10

A mult év novemberében a Váci-ut 96. számu házban Tőzsér Lajos házmester meggyilkolta feleségét, Rehuska Izabellát. A bünügyet kedden tárgyalta a büntető törvényszék Váradi-Brenner tanácsa.

A bizonyitási eljárás befejezése után a törvényszék bünösnek mondotta ki Tőzsér Lajost szándékos emberölés büntettében és ezért 10 évi fegyházbüntetésre itélte, amelyből egy hónapot az előzetes letartóztatással kitöltöttnek vett.

Külföldi koksz, koksz-brikett, mindenféle elsőrendü hazai szenek és tüzifa legolcsóbb árban: **Gabányi** cégnél Debrecen legrégibb széntelepén kapható. Céglulajdonos: LÁNG MIKLÓS, CSAPÓ-U. 28. Telefon: 24—49.

A szülésznő gondatlansága megölt két asszonyt

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A debreceni csendőrkerülethez érkezett jelentés szerint Nyirgyulaj községben gyanus körülmények között emghalt Papp Lászlóné és Sinka Béláné. Mindkettőjüket szülés következtében érte a halál. A csendőrség megállapitotta, hogy a két asszony halálát Poósz Ferencné szülésznő és Papp László vétkes gondatlansága okozta. Mindkettőjük ellen megindították az eljárást.

Pár percnyi megőrzésre beadta gyermekét ismerőséhez, aztán megszökött egy cselédleány

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Kovács Irma 24 éves kabai születésü cseléd'eány, még január 5-én beállitott Móricz Ferenc Pereces utca 10. szám alatti lakoshoz, aki ismerőse volt és megkérte a házbeliekt, hogy kéthónapos gyermekét őrizzék néhány percig, amig ő valami dolgát a körzeiben elintézi. Móriczék vállalták is a megbizást, azonban Kovács Irma órák multán, sőt azóta sem tért vissza.

Ezek után Móricz Ferenc a rendőrségen tett feljelentést. Most a lelketlen anyát detektivek keresik.

Pajzán kaland és nem rablótámadás áldozata a Kishegyesi-uton levetkőztetett nő

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Megirtuk, hogy a debreceni rendőrségnek biza mas bejelentés utján tudomására jutott, hogy két ferfi a kishegyesi uton levetkeztetett egy ismeretlen nőt és egy szál kombinéban utjára engedte. A nyomozást megnehezitette az a körülmény, hogy a sértett mindeddig nem jelentkezett.

Most aztán mégis sikerült tisztázni a rejtélyes históriát. Kiderült, hogy nem rablótámadás tört'nt, hanem egy kikapós tégiavetői menyecske esti kalandjáról volt szó. A kaland hőse két férfi ismerősével kocsikázni ment. Nem lehet tudni, hogy a szekéren mi történt, csupán annyi tény, hogy a nő leugrott a roboló szekérről és e közben egy kiáló vasszög letépte a ruháját. Nagyon valószinü, hogy az asszony azért nem jelentkezett eddig, mert félt, hogy a férje is megtudja a furcsa kalandot.

A detektiv-gyilkos Rácz Kálmán, aki megszökött a Csillag-börtönből állitólag Nagyváradon ékszerkereskedéssel foglalkozik

Egy debreceni gazdalkodó különös értesülése a szökött fegyenc élet éről

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Bizonyára emlékezetes még az a vakmerő gyilkosság, amelyet Rácz Kálmán érettségizett debreceni fiatalember követett el évekkel ezelőtt, amikor is az egyik bellegelői tanyán a padláson agyonlőtte Tóth Imre detektivet, aki különböző bünc'elekmények miatt körözött Rácz Kálmánt akarta elfogni. Ezért a gyilkosságért Rácz Kálmánt először kötél általi halálbüntetésre itélték, később azonban a felső birásgok életfogyt'glani fegyházra változtatták át a büntetést. Igy került Rácz Kálmán a jogerős itélettel a szegedi Csillag börtönbe. Onnan a mult év elején megható hangu levélben kérte ügyvédjét, dr. Aczél Jenőt, hogy eszközölje ki perének ujrafelvételét. Ebben az ügyben még nem is döntött a törvényszék, amikor hire terjedt, hogy Rácz Kálmán rejtélyes módon megszökött a Csillag börtönből és azóta senki sem hallott róla.

Most ebben az ügyben érdekes hirek keltek szárnyra. Az egyik debreceni bellegelői gazdálkodó, aki a napokban oláh megszállott területen tartózkodott, azt hallotta, hogy él Nagyváradon egy Dumescu Aurél nevü ember, aki üzleten kivül ékszerkereskedéssel foglalkozik. Néhány hónappal ezelőtt telepedett le Nagyváradon és a legjobb viszonyban van az oláh hatóságokkal, bár előéletét mélységes titok fedi. Akitől a bellegelői gazdálkodó ezt a hirt hallotta, Nyirábrányban, állitólag látta is az állitólagos Dumescu Aurélt s benne felismerte a hirhedt Rácz Kálmánt, a szökött fegyencet. Erről értesitette is a nagyváradi oláh rendőrséget, ahol azonban kinevették, sőt még őt fogták gyanuba, hogy nem jó uton jár.

Ez a hir, amelyet hivatalos helyen nem erősitettek meg, egyáltalában nem valószinütlen. Hiszen Rácz Kálmán a magyarországi bünc'elekményeinek elkövetése után, mint köztudomásu, mindig oláh megszállott területre szökött át és ott folytatta a lopásokat és betöréseket, mig itthon lassankint elcsendesültek a hullámok.

A detektiv-gyilkosságot megelőzően is oláh megszállott területről jött át Debrecenbe abban a hitben, hogy már elfelejtették a büntetteit. Ugy látszik, hogy a sikeres szökés után Rácz Kálmán ismét visszatért Nagyváradra s nagyon valószinü, hogy „ékszerkereskedésének" alapját nem a legigazabb uton szerezte meg.

A miniszterelnök és Bethlen István gróf köszönete a debreceni Nemzeti Egység Pártjának

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A Nemzeti Egység Pártja 33-ik körzete mult hó 18-án tartott ünnepélyéről táviratban üdvözölte viléz jákfai Gömbös Gyula miniszterelnököt és gróf Bethlen István v. miniszterelnök országgyülési képviselőt, akik dr. Rásó Sándor ügyvéd, kerületi elnöknek az alábbi levélben köszönték meg az üdvözletet:

7532. M. E. I. A debreceni Nemzeti Egység Pártja 33-ik körzetének polgársága nevében távirati uton küldött meleg üdvözletet őszinte szivből köszönöm. Budapest, 1932. évi december hó 28-án. Hazafias üdvözlettel: Gömbös s. k.

Budapest, 1932 december 31. Tisztelt Elnök Ur! A debreceni Nemzeti Egység Pártja 33-ik körzetének ünnepe alkalmából a táviratban velem közölt jókivánságokért hálás köszönetet mondok. Bethlen s. k.

Az Evangélikus Filléregylet február 4-iki teaestje

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A Filléregylet évtizedek óta közkedvelt teaestélyeire a mai bálozó leányok mamái és nagymamái mindig szivesen emlékeznek, mint első báljukra. Ezt a kezdő bálozó leányok bemutatóját a Filléregylet ebben a farsangban is megrendezi február 4-én az Arany Bika szálloda disztermében. Az eddigi szokáshoz hiven, az estély művészi bemutatásokkal kezdődik: kisebb leányok ballettet, a nagyobbak külön táncot mutatnak be. Utána hideg büffé és tánc reggelig. A szereplők felkérése most folyik Géresi Kálmánné, Kovaliczky Antalné és Horvay Róbertné urnők buzgalmából. A Percel Carola tánctermében megindult táncpróbák már is nagy kedvvel folynak.

Meg vagyunk győződve, hogy az érdeklődés most is olyan nagy lesz, mint a multban és a meghivandó közönség most is megtölti a nagy termet.

Meghalt Kacziány Ödön festőmüvész

Budapest, január 11.

A magyar képzőmüvészet szégyenjának számitotta már Kacziány Ödön festőmüvészt, aki tegnap este 81 esztendős korában meghalt. A romantikus pikturának volt ismertnevü s egyidőben nagyon népszerü mestere. Gyökerei abban a német pikturában voltak, amelynek legmagasabb pontját Böcklin jelentette. Az ő regényes témakörüknek keresett Kacziány impresszionistább jellegü megoldásokat és főleg dekorativ szinhatások érdekelték. Számban is nagyon gazdag termésében idővel szinte két tipikus témacsoport alakult ki, mindegyik egy-egy domináns szin kihangsulyozásával. Egyik az éjszaka kéke, a másik a tüzfény pirosa. Ezek a képei a nagyközönség előtt is közismertek voltak.

Állást keres?

tegye közé hirdetését 2 napilapban, 10 szót 50 fillérért. Hirdetését feladhatja Kossuth-utca 3. szám.

Debrecen város leszállitja a faárakat

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Debrecen város tanácsa dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes elnöklésével tegnap dél'előtt értekezletet tartott, amelyen az ügyosztályok vezetői a folyóügyekről referáltak. Dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok jelentette, hogy a magánvállalatok árleszállitásai indokolttá tették a város által kitermelt tüzelőfák árainak a leszállitását. Javaslata szerint a hasábos fát ürméterenként 11 pengő 50 fillérért, az apritottat métermázsánként 3 pengőért, mig a hulladékfát 2 pengő 50 fillérért fogják január 15-től árusitani. Az apritás árát 1.70 pengőről 1.50-re, tisztviselők részére 1.30-ról 1.20-ra szállitották le ürméterenként.

A polgármesterhelyettes a tanácsnok bejelentését jóváhagyólag tudomásul vette.

Báró Vay Lászlóné a MANSz szombati teastjének fővédnöke

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja január 14-én este 8 órai kezdettel táncos teaestet rendez az Arany Bikaszálló disztermében. A teaest rendezősége a legnagyobb gonddal és körültekintéssel munkálkodik az est sikere érdekében, amely az előjelekből itélve a báliszezon egyik legfényesebb estje lesz, de biztositja a sikert a multban rendezett MANSz estélyek nivója is.

A nagyszabásu teaestre 100 urihasszony vállalt háziasszonyi tisztséget és a fővédnöke báró Vay Lászlóné lesz. Az estéllyel kapcsolatban felvilágositást nyujt a MANSz iroda (Széchenyi utca 1. szám).

Debrecen város a kultuszkormányhoz is felir a venereás nők kórházi elhelyezése érdekében

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Mint ismeretes, a debreceni hatóságokat már hónapok óta foglalkoztatja az a lehetetlen helyzet, hogy a venereás betegségekben szenvedő nők egy részét megfelelő kórházi helyek hiányában a rendőrség fogdájában kell őrizni s igy ezeket a szerencsétleneket esetről esetre rendőri fedezet mellett kisérik át kezelés végett a városi közkórházba. Legutóbb az illetékes hatóságok ankétet tartottak a beteg nők elhelyezése érdekében s ennek eredményeként Debrecen város vezetősége feliratot intézett a belügyminiszterhez.

A városi tanács szerdai értekezletén dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok jelentette, hogy megérkezett a belügyminiszter válasza, melyben kijelenti, hogy a kérdéses ügy, mint minden egyetemi, klinikai és közkórházi probléma, a kultuszkormányzat hatáskörébe tartozik. Ennek következtében Debrecen város most a kultuszminiszterhez is felir, hogy végrevalahára a nemibeteg nők kórházi elhelyezéshez jussanak.

„ANGOL"BAN FRISS CSAPOLÁS PARACELSUS SÖR

Február 17-én tárgyalja a debreceni törvényszék a hivatali sikkasztás büntettével vádolt Pullmann Endre földmérési főfelügyelő bünperét

A főtárgyalás előreláthatóan két-három napig fog eltartani

Részletesen megirta a Debreceni Ujság—Hajdufold azt a tragikus öngyilkossági esetet, amelyet a mult év legelején fedezett fel Rozgonyi Dezső mérnök, akinek a Batthyányi utcán volt az irodája. Egy reggel arra ment be a hivatalába, hogy vitéz Dári István, a földmérési felügyelőség altisztje, aki közben nála is elvégezte a teendőket, az egyik fogasra akasztotta magát. Vitéz Dári István irást is hagyott hátra, amelyben keservesen panaszolja el, hogy őt vádolják azzal, hogy a földmérési felügyelőség Wertheim-kasszájából elsikkasztott közel hatezer pengőt. Ezt a gyanusitást nem tudta elviselni és ezért vált meg az élettől, maga után hagyva feleségét és gyermekeit.

Az ügy egyelőre holtpontra jutott. A hatóságok azt hitték, hogy vitéz Dári István volt a sikkasztó. Később azonban egy névtelen feljelentés érkezett a hatóságokhoz, amelyben a levélíró azt jelentette ki, hogy a sikkasztást nem vitéz Dári István követte el, hanem Pullmann Endre müszaki főtanácsos, aki a Wertheim-kasszát is kezelte. A névtelen feljelentés alapján megindult a legszélesebb körü nyomozás és kihallgatták magát Pullmann Endre főtanácsost is. A nyomozás folyamán meghallgatták a szakértőket, akiknek véleménye szerint a kasszát semmiképen sem törhette fel vitéz Dári.

A nyomozás során igen sok olyan adat merült fel, amelyek alapján azután a debreceni királyi ügyészség vád alá helyezte Pullmann Endre földmérési főfelügyelőt hivatali sikkasztás miatt. A rendkivüli nagy érdeklődéssel kisért bünperben — értesülésünk szerint — a debreceni törvényszék dr. Jeney tanácsa február 17-re tüzt ki a főtárgyalást, amikorra közel husz tanut és több szakértőt idéztek be.

Meghalt Gundel Mária a budapesti halálvillamos második áldozata

Budapest, január 11.

Gundel Mária a zugligeti szerencsétlenség sulyosan sebesült áldozata szerdán reggel fél kilenckor az Uj Szent János kórházban meghalt.

A szerencsétlenség után azonnal az Uj Szent János kórházba került, ahol nyomban mütétet hajtottak végre rajta. Megállapitották, hogy a kisleány koponyája teljesen összetört.

A csontszilánkokat eltávolitották a koponyából és a csontfal egyes részeit egymáshoz illesztették. Tekintettel arra, hogy az agyhártya nem sérült meg, az orvosok biztak abban, hogy a kisleányt a gyors operáció megmenti az életnek. Csakugyan ugylátszott, hogy állapota napról-napra örvendetesen javul, mig kedden este váratlanul rosszabodás következett be.

Magas láz lépett fel és a kisleány ismét mély eszméletlenségbe merült. Egész éjszaka tartott fájdalmas küzködése és reggel fél kilenc órakor bekövekezett a halál.

Az orvosok általános kimerülést és szivbénulást állapitottak meg a halál okául.

A villamosszerencsétlenség ügyében egyébként még nem fejeződött be a nyomzás. A tanukihallgatásokat már befejezték. A kihallgatásokról készült jegyzőkönyveket most megküldi a kereskedelmi minisztériumnak, hogy a jegyzőkönyvek felhasználásával a szakértők véleményüket elkészithessék.

Ennek a szakértői véleménynek alapján döntenek azután érdemben arról, hogy kik ellen inditanak eljárást a katasztrófa miatt.

Uray Sándor lelkész a családi életről tartott előadást a Szülők Iskolájában

(A Debreceni Ujság tudósitójától) A Szülők Iskolája kedden este 6 órakor a városháza közgyülési termében tartotta e téli ciklus 6-ik, az ujévben pedig első előadását a már megszokott nagyszámu hallgatóság előtt, melyet a „Kossuth Dalkör" nagy precizitással előadott énekszáma vezetett be.

Uray Sándor annak megállapitásával kezdte előadását, hogy ez a század legkevésbé nevezhető a gyermekek századának, melyben a reánk nehezedett sulyos gondok, nyomor és nélkülözés közepette nagy százalékot mutat a gyermekhalandóság. A család helyzetét a világháboru változtatta meg. A modern erkölcsi világnézet uralta emberi társadalom életviszonyai legkevésbé váltak alkalmassá a családalapitásra, gyermeknevelésre. Pedig a nemzet, a társadalom követelményekkel lép fel a szülőkkel szemben, melyeknek eleget kell tenni s az esetleges mulasztásokért, hibákért 3-ad, 4-ed iziglen éri majd a családot mélló és fájó büntetés. A házastársaknak azért készülniök kell arra, hogy szülők legyenek. Ezen elgondolásra épiti fel az iskola, a társadalom, a nemzet nemes céltudatos törekvéseit.

Majd az iskola és család, illetve szülő együttes kooperációjáról beszélt az előadó. Példát kell mutatni a gyermeknek, mert a szülő példaadása, erkölcse, jelleme, egészségügyi, kulturális, sőt politikai felfogása reflektálódik a gyermek lelki életében, mely mint fényképezőgép lencséje mindent magáévá tesz és később aszerint cselekszik. Nevelni kell a gyermeket magasabb célok felé való törekvésre.

A hallgatóság nevében dr. Veress István igazgató köszöntötte az illusztris előadót, kit a jelenlévő szülők értékes és tanulságos előadásáért meleg ünneplésben részesitettek.

Veszedelmes tiz tagu cigánybandát fogott el a hajduszováti csendőrség

Pintye, Egér, Farok, Zoga, Kike és a többi álneves cigánybetörők több mint husz bünesetet követtek el

(A Debreceni Ujság tudósitójától) Szerdán délelőtt a hajduszováti csendőrök tiz megyasalit cigányt kisértek be Debrecenbe. A karaván látható eredménye volt annak a bravuros nyomozásnak, amelyet az őrs folytatott le Hajduszováton és a falu környékén. Tulajdonképen még egy november 3-án történt vakmerő betörés vezette a csendőrséget a cigányok nyomára. Ekkor ugyanis teljesen kifosztották Feldmann Ignác hajduszováti kereskedő lakását. A gyanu már akkor a cigányokra irányult, de jó időbe került, amig a csendőrök elegendő számu bizonyitékot tudtak összehordani a cigányok ellen.

Most végre elérkezett az ideje a cigánytársaság őrizetbevételének. A rendkivül gondos és alapos nyomozás megállapitotta, hogy a cigánybanda lelkiismeretét legalább husz betörés, lopás, tolvajlás és egyéb bünselekmény terheli. A cigányok főként a lakásokat fosztogatták nagy előszeretettel és sikerült is náluk megtalálni több dunyhát, fehérneműt, ruhadarabot, amelyek mind lopásból erednek.

Érdekes, hogy a cigányok álneveket viseltek. Milák Vince Pintye álnéven szerepelt, Milák Gusztávot Faggyugyertyának hivták, Milák Etelka Terka volt álnéven, Milák Imre a Farok, Milák Zoltán a Zoga, Milák Ferenc a KIKE álnevét viselte, rajtuk kivül őrizetbe került még Bányai Béla, Lakatos Károly, Balogh Erzsébet, akik valamennyien hajduszováti cigányok. Legtöbbjük már számos alkalommal volt büntetve, de akad közöttük olyan is, akit már nyolc alkalommal itéltek el jogerősen.

Öt cigány még szökésben van s ezeket teljes erővel keresi a csendőrség. A most őrizetbe vett tiztagu bandát átkisérték az ügyészségre.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Hirek

1933 január 12. (csütörtök)
Prot.: **Ernő.** Kath.: **Árkád.**

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranyangyal" Piac u. 50., Piac és Szent Anna u. sarok. — „Nap" Piac utca 1., Piac és Hatvan u. sarok. — „Tisza" Magoss György-tér 9., a Kórházzal szemben. — „Bocskay" Cegléd utca 22., a Domkével szemben. — „Mátyás király" Nyilastelep, Vámospércsi út 16. — „Árpád fejedelem" Csapókert, Jánossy u. 44.ható.

—

IDŐJÁRÁS

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti január 11-én:

A lecsapódások Európaszerte még nem szüntek meg. A Kárpátok és az Alpok vidékein főleg hó, a Földközitenger vidékein pedig eső esik. Közép-Európa keleti fele az Oroszországból áramló hideg levegő hatása alá került, s bár Angliában ujabb esőzések indultak meg és déli szelek mellett a hőmérséklet is erősen emelkedett, Középeurópában a hideg továbbterjedésére van kilátás.

A Tiszántul északi részén a fagy tovább erősödött, a hőmérséklet nappal is több ponttal marad a fagypont alatt, az éjjeli fagyok pedig 7—8 fok között mozognak. Csapadék nem volt. Hóréteg 3—5 cm.

Prognózis: Borult, ködös, hideg idő várható, legfeljebb jelentéktelen havazással.

—

— **Dr. Nagy János ügyvéd kitüntetése.** Szép kitüntetés érte dr. Nagy János ügyvédet, Debrecen uri társadalmának köztiszteletben álló tagját. **A főispán tiszteletbeli városi főügyésznek nevezte ki. A szép és megérdemelt kitüntetés arra igazán rászolgált közéleti férfiut ért és szá'es körben kelte't nagy örömet és megelégedést.** Nagy János ügyvédet, tiszteletbeli főügyészt sokan keresték fel már eddig is jókivánatokkal.

— **A Ker. Nemzeti Liga ifjusági alosztálya** felhivja tagjait és a kataszterezetteket, hogy a Gömbös miniszterelnök urnak átadandó memorandum a'áirása végett a Liga helyiségében naponta délelőtt 10—1 óráig, délután pedig 5—fél 7 óráig saját érdekükben is beiönni szíveskedjenek. Tagsági igazolvány átvehető. Elnökség.

— **Biblia-óra a Mester-utcai egyházrészben.** Ma este 6 órakor a Mester-utcai egyházrész tart bibliа-órát az egyház tanácstermében. Igehirdetés után szavalat és karének is lesz. Az Arany János emlékének szentelendő irodalmi óra egy hét mulva lesz.

— **Kijavitják a baromvásártér kerítését.** A szerdai tanácsértekezleten dr. Vass Károly tanácsnok jelentette, hogy a baromvásártér kerítése rendkivül rossz állapotban van. Javaslatára dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes utasította a müszaki hivatalt, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel javittassa ki a kerítést.

— **Összeroncsolta lábát a szecskavágó gép.** Szatmári István 15 éves gazdasági munkás Zsendovics János debreceni gazda nagycserei birtokán dolgozott és munka közben véletlenül a szecskavágó gép hajtó rudjának összekötő kapcsai közé lépett, amelyek jobb lábát teljesen összeroncsolták. A mentők szállitották a klinikára.

— *A NYIRGELSEI BÉSZ-DIN...* Hogy mi a bész-din: azt minden jólfésült Pástiutcai veterán tudja. A bész-din az izraeliták birósága, élén a bész-din cadekkel, aki a perespájeszes atyafiak közt itélkezik. Ám Nyirgelse községben másként értik a bész-dint. Már napokkal ezelőtt olyan hirek terjedtek el e honban, hogy Nyirgelse község, amely 3000 fajmagyar, kálvinista és görög katholikus lelket számlál, jó öreg szabolcsi mentalitáshoz hiven zsidót választott meg a nagyközség birájául. Névszerint Róth Sándort, aki egy szemtanu elbeszélése szerint annyira zsidó, hogy sátoros ünnepeken fehér harisnyában, eszkarpenben, cidáklival és eszroggal (citrusalmával) megy a zsinagógába. Egyenesen a községházáról. Egyszóval ugyis mint Róth és ugyis mint közigazgatási ember jogot tarthat a „bészdin" elnevezésre... Mert ősi Szabolcsunk területén már sok minden történt a liberálizmus századában, de ilyet még a legöregebb nyirgelsei samesz, sakter, sőt mólámed sem látott. Igaz ugyan, hogy Nyirbátorban már utcákat neveztek el a Mandel dinasztiának tagjairól... az is igaz, hogy egykor a kállai főrabbit a vármegye rabbinusa" cimmel tüntették ki, hogy Oifehértó főterén már ujjal mutogatnak a keresztény emberre... de hogy Nyirgelesen egyenesen bész dint csinálianak a községi főbirósági: erre még nem volt példa a szabolcsi történelemben.

—

— **A Mester-utcai ref. egyházrész** csütörtökön, 12-én délután 6 órakor az egyház tanácstermében vallásos estélyt rendez, melyre az egyházrész és társegyházrész tagjait szeretettel hivja a vezetőség.

— **Ma délután lesz Tegdes Károly temetése.** Tegnapi számunkban közölt Tegdes Károly magánzó gyászhir közlésébe sajtóhiba folytán tévedés csuszott be, éspedig a temetés nem délelőtt 11 órakor, hanem csütörtökön délután 3 órakor lesz megtartva.

— **A Népjóléti Hivatal** felkéri mindazon egyházi (egyházrészi) szerveket és társadalmi egyesületeket, melyek a karácsonyi ünnepek alkalmával, ujévkor, vagy a legutóbbi időben bármely alkalommal is a nélkülözők közt ruhanemü-segélyeket osztottak ki, hogy az ilymódon segélyezettek névsorát és lakcimét, - nekik nyujtott segélyek minőségének és mennyiségének pontos megjelölésével — amennyiben ezt még meg nem tették — a Népjóléti Hivatallal kimutatásba foglalva mielőbb közölni szíveskedjenek. Az adatokat a társadalmi inségakció intézőbizottsága a hatáskörében folyó segélyezésekné' fogja a kettős, vagy többszörös ellátás elkerülhetése céljából figyelembe venni.

— **A KIE hirei.** A KIE Szabadegyetem keretében pénteken este fél 7 órakor vetitettképes előadást tart Petőfi Sándor élete és költészete cimen Szabó Imre, a KIE Piac-utca 7. sz. I. em. nagytermében. Az előadás teljesen diitalan és pontosan fél 7 órakor kezdődik. — A KIE Bélyegvüitők csoportja 14-én, szombaton este 6—8 óráig tartja rendes heti összejövetelét. Ez alkalomra annál is inkább felhivjuk a tagok figyelmét, mert egy speciális magyar bélyeggyüjteményt fogunk bemutatni és részletesen ismertetni. Kérjük a tagokat, hogy saját gyüjteményeiket is hozzák fel. Az ifjusági osztály ezt megelőzőleg 5—6-ig tartja összejövetelét. Vezetőség.

— *AMERIKA LEÁNYAI A TISZTESSÉG UTJÁN.* Sokan vannak, akik a flapper-erkölcsöt, mint korunk haladásának egyik szükségletét védelmezik, sőt dicsőitik. Most azután Roosevelt felesége, az Unio első asszonya, lesujtó nyilatozatot tett a hollywoodi filmeken annyira népszerü flaperekről. Mindenekelőtt Mrs. Roosevelt egy kalap alá veszi az Egyesült Államok leányait — mint flappereket. *„Szükségesnek tartom,* — mondja nyilatkozatában — *hogy az Unió leányai mielőbb visszatérjenek a tisztesség, a becsület, a kötelességtudás és az erény utjaira!"*... Nesze nektek, Amerika leányai, ezt megmondta rólatok Rooseveltné!

—

x A 43. számu Munka Önsegélyző Egyesületi Kerékpáros Szakosztály csapata január hó 12-én, csütörtökön este 8 órai kezdettel rendkivüli összejövetelt tart a Keresztyén Ifjusági Egyesület, Ferenc József-ut 7. sz. I. emeletén bérelt külön termeiben. A tárgy fontosságára való tekintettel ezuton is kéri a csapattagok pontos megjelenését a vezetőség.

— **Rendőrségi hirek.** Méhász Áronné Meszena utca 26. szám alatti lakostól egy női bluzt. — Szabó Antal gazdálkodó Simonffy utca 32. szám alatti kamrájából 2 abroszt, női fehérnemüeket. — Takács Margit klinikai napidijastól pedig 72 pengő készpénzt loptak.

NOLDI ÉS FINZI
minden este 10 órától a
Bika fehér szalonban tánc.

— **A borbély-fodrásziparosok figyelmeztetése a nagyközönséghez.** A helybeli borbély-fodrásziparosok ezuton hivják fel az érdekelt nagyközönség figyelmét arra, hogy csak iparjogositvánnyal rendelkező iparosokkal dolgoztassanak, vagy pedig a fodrásziparosoktól kiküldött olyan alkalmazottakkal, akik megfelelő igazolvánnyal el vannak látva illetve magukat igazolni tudják, mert ha arra nem jogosult egyénekkel dolgoztatnak, abban az esetben nemcsak az illető kontár, hanem maga a munkáltató is szigoruan megbüntettetik.

x **Jégpálya** Csapó-utca 61. szám alatt állandóan nyitva. Sima jég, buffet, melegedő, korcsolya élezés zene, olcsó árak.

—

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzés: Molnár Károly csizmadiasegéd—Asztalos Mária.

Házasságok: Lengyel Gábor fm.—Kovács Zsófia; Pompola László máv. altiszt—Száva Margit; Bernát Gyula fm.—Major Julia; Csóka István gazdálkodó—Orosz Ilona; Fölegyházi Gábor npsz.—Töviskes Róza; Móna Károly npsz.—Veres Róza; Bíró István kubikos—Kegyes Margit; Erdős István npsz.—Vass Margit.

Születések: Láposi Ferenc npsz., leány, Julia; Szabó István kémény-seprősegéd, fiu, István; Nagy József fm., fiu, István; Kerekes Géza majoros, fiu, Géza; Pap Gábor npsz., leány Julia; Vancsa László npsz., fiu, György; Tóth Kálmán keresk. segéd, leány, Magda; Szilágyi László fuvaros, leány, Katalin; Szabó István fm., leány, Margit; Major Gábor állványozó, fiu, Gábor; Halász Sándor próbacsendőr, fiu, Ferenc és 4 törvénytelen uiszülött.

Halálozások: Blaitner Kálmán r. kath. 2 hónapos Csapó u. 63; Veress Mihályné Bundl Julia ref. 81 éves Doberdó u. 6; Hangyel Jánosné Czeglédi Julia ref. 73 éves Csóka u. 16; Szonoki Lajos ref. 29 éves Géza u. 1; Szabó Tibor r. kath. 4 hónapos Csorba u. 6.

— **Székelési zavarok,** bélgörcs, puffadtság, gyomorszédülés, izgalmi állapotok, szividegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes **„Ferenc József"** keserüviz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüriti, a vérkeringést előmozditja s tartós megkönnyebbülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a **Ferenc József** vizet ugy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

Szarka Sándor egyházkerületi gondnokhelyettes negyven éves közéleti jubileuma

(A Debreceni Ujság tudósitójától) Szarka Sándor nyiregyházai törvényszéki tanácselnök, kuriai biró, az elmult napokban ülte meg fényes ünnepségek között 40 éves közéleti müködését. A neves jogász férfiut barátai és tisztelői melegen éltették.

Szarka Sándor a közéleti müködés mellett nagy egyházi vezetői multra tekint vissza. Egyházmegyei gondnok. E tisztségében a mártir Tisza István miniszterelnöknek a közvetlen utóda. Mint legidősebb egyházmegyei gondnok, jelenleg a tiszántuli református egyházkerületnek gondnokhelyettese s mint ilyen a legutóbbi egyházkerületi ülésen elnökölt is.

A köztiszteletben álló közéleti és egyházi férfiut Nyiregyháza városa felekezeti és társadalmi különbség nélkül ünnepelte.

— **Fennakadás nélkül folyik a munka a debreceni ítélőtáblán.** A Debreceni Ujság—Haidufőld legutóbb beszámolt arról, hogy a debreceni ítélőtáblán január 24-ig fontosabb tárgyalások nem lesznek. Ebből a közleményünkből többen tévesen arra következtettek, hogy a táblán január 24-ig szünetelnek a tárgyalások. Ezzel szemben a helyzet az, hogy január 24. és 25. tárgyalási napok azok, amelyeken olyan ügyek fognak tárgyalás alá kerülni, amelyek a nagyközönség érdeklődésére is számot tarthatnak, de ezt megelőzően is rendesen folynak az ülések és tárgyalások a táblán. Az évi ügyforgalmi adatok feldolgozása ugyanis a birói munkát nem akadályozza s a birói munka teljesitésében fennakadás nincs. Ezen a héten elsősorban a sürgős természetü ügyek előkészitésével foglalkoznak a birák, de emellett tárgyalásokat is tartanak.

— **Lopott és megszökött egy cselédleány.** Aranyi József derecskei géplakatos panaszt tett a csendőrségen, hogy szolgálója, Kiss Mária női ruhanemüeket, órát, pénzt lopott tőle, aztán megszökött. A csendőrség keresi a tolvaj leányt.

x **Gazdálkodóifjak táncvizsgája** a Koronában tizennegyedikén, szombaton. Az uj tanfolyam tizenhatodikán kezdődik.

x **Szilágyi Nótáskönyvét** diszkötésben 36 nóta, ének zongorára leteve 3 pengőre leszállitottam. Kapható Antalfy József könyvkereskedésében.

x **Szenvedő nőknél** a természetes **„Ferenc József"** keserüviz könnyü, erőlködés nélkül való bélmüködést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkivül jótékony hatással van a beteg szervekre.

x **Schäfl táncisko'ájában a Koronában** tizenhatodikán uj tanfolyam kezdődik iparos- és kereskedőifjaknak.

A bankjegyforgalom 22.8 millióval csökkent

Budapest, január 11.

A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma a január 7-iki kimutatás szerint a december 31-iki forgalommal szemben 22.8 millió pengővel csökkent. A csökkenést a váltótárca állomány apadása és az állami giró számlákra történt befizetések idézték elő.

Elfogták a Dózsa-utcai brutális merénylőt

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A Dózsa-utcán néhány nappal ezelőtt egyik fiatal debreceni uriasszony lakásába behatolt egy ismeretlen férfi, aki erőszakosan lépett fel, s igy akart szerelmet zsarolni. Az uriasszony természetesen kiutasította lakásából a férfit, mire ez kést ragadott, s a megtámadott nőnek csak nagynehezen sikerült elmenekülni a dühöngő férfi elől.

Végül is két kerékpáros fiatalember jött az uriasszony segitségére, mire a támadó megszökött. A rendőrség hosszasan kereste a vakmerő betörő embert, akit végül is ma sikerült elfogni Cseke József 37 éves állásnélküli, ácssegéd személyében. Cseke bevalletta, hogy a merényletet ő követte el. Megindították ellene az eljárást.

Tömegesen lopják a külsőségi baromfi ólakat

A csendőrség már a tettes nyomában van.

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A debreceni kertségekben éjszakáról éjszakára rengeteg tyuklopás történik az utóbbi időben. Szabó Sándor Gerébi telepi lakostól 5 fekete pulykakakast és 7 tyukot, Polonszky Alajos Fancsovits utcai nyugdijastól 7 tyukot, Keresztesi Sándor Munkás utca 44. szám alatti lakostól egyik éjjel 10, másik éjjel ismét 10 tyukot loptak. Földesi Balázs Mező utcai házától a kutya riasztotta el a kerítést feszegető tyuktolvajt. Bőr János 69 éves gazda ólját szintén feltörték, de itt a tulajdonos zavarta el a tolvajt.

Ő adott személyleirást is a tolvajról, aki 175 centiméter magas, 25 év körüli férfi s állitólag katonai zubbonyt visel.

A rendőrséghez érkezett bejelentések szerint tyukokat loptak Agárdi Elek főkalauztól és Kiss Mária Kuruc utca 67. szám alatti lakostól is.

GRAND HOTEL
IMPERIAL
nagyszálloda
BUDAPEST.
1 perc a Keleti pályaudvartól.
Rendkivül olcsó téli idényárak:
Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerinti étkezéssel, fütéssel és borravalóval heti P 50.—
1 ágyas szoba fütéssel és borravalóval heti P 30.—
2 ágyas szoba fütéssel és borravalóval heti P 45.—
Átutazóknak is rendkivüli mérsékelt árak.

MÜVÉSZET

Colette France párisi hegedümüvésznő és Engel Iván zongoramüvész Debrecenben

Kiemelkedő eseménye lesz a debreceni zenei életnek a Zenkedvelők Köre harmadik bérleti hangversenye, amlyet január 15-én, vasárnap este nyolc órakor rendeznek az Arany Bika dísztermében. Ha Németh Mária, az első bérleti koncert művésznőjének hangversenye a drámai ének nagyszámu kedvelőinek, Amadeo Baldovinonak, a második bérleti hangverseny művészének fellépése a legnépszerübb hangszer, a csello hiveinek ünnepe volt, ugy a most következő hangverseny kétségkivül a zene legnagyobbszámu táborának, a zongora és hegedü kedvelőinek felejthetetlen ünnepe lesz. A tüneményes, fiatal francia virtuóznő és a zseniális, világhirü pianista két olyan attrakció, amelyet egy estén még a világvárosok zenei közönsége sem élvezhet. E két hangversenyt egy bérleti koncertnek kapják a Zenekedvelők Köre tagjai! Csonka bérletek jutányos árban most is kaphatók a Kör titkári hivatalában. Napijegyek mérsékelt árban az elővételi pénztáraknál.

Szinház Mozi

SZINHÁZI MÜSOR.

Január 18., péntek este 8 kor: **Rotschildok.** (Operett bemutató.)
Január 14., szombat délután 3-kor: **Ezerjó.** (Zóna.)
Január 14., szombat este 8 kor: **Rotschildok.**
Január 15., vasárnap délután 3-kor **Erdélyi kastély.**
Január 15., vasárnap este 8-kor: **Rotschildok.**
Január 16., hétfő este 8-kor: **Rotschildok.** (A 16. bérlet.)
Január 17., kedd délután 3-kor: **Szórád Ferenc fellépésével Mosoly országa.** (Zóna.)
Január 17., kedd este 8-kor: **Rotschildok.** (B 16. bérlet.)

Kardoss Géza nagy sikere az „Erdélyi kastély"-ban

Debrecen szinházbajáró közönsége kivételes értékü művészi élvezet részese most estéről estére. Az „Erdélyi kastély" előadásain zsufolt házak előtt játszik s olyan szinészi teljesitményt nyujt az egész együttes, amely becsületére válna minden fővárosi szinház gárdájának is. Ebből a lelkes, becsületes és nagyon jó munkából is kimagaslik Kardoss Géza szinészi produkciója és rendezői teljesitménye. Mióta a direktor megszabadult az adminisztráció gondjainak egy részétől a vérbeli művészember ihletével, mély intelligenciájával, rajongó szeretetével közelit ujra a szinpadhoz. Ez az ő igazi terrénuma, és ha tiz év alatt többet tudott volna művészi hivatásának élni, minden bizonnyal anyagilag is jobban boldogult volna a szinház. Mert Debrecen közönsége megérti és szereti a nemes művészetet. S Kardoss Géza, a szinész estéről estére ezt nyujtja most neki. Amint kiformálja az erdélyi magyar mágnás szikla alakját, amint lelket és életet önt ebbe a figurában, olyan széles skáláju szinészi produkciót mutat, amilyet tőle is régen láttunk. Egész férfiasságával, teljes magyar lelkével és egész művészetével éli, fűzi, eleveniti ezt az alakot, ember minden szavával, minden mozdulatával.

Mint rendező, egységes elgondolással fejleszti ki az előadást. Fegyelmez, mindenkit helyére állit, minden szóra ügyel és minden szépségel, rejtett finomságot kihangsulyoz a szövegből.

Minden este hatalmas, őszinte sikere van s a lelkes, müvészet szerető publikum tapsolja és szólitja sürü egymásutánban lámpák elé a direktort, akinek ez a siker minden bizonnyal utmutatással szolgál arra, hogy a szinház ügyét legeredményesebben a most végzett jó munka folytatásával lehet előmozditani.

A szinházi iroda jelentése:

Ma, csütörtök délután ifjuségi előadásnak **Shakespeare** legszebb remekműve, a **Lear király** kerül szinre 3 órai kezdettel, zóna helyárakkal.

Ma, csütörtök este kerül utóljára szinre **Kardoss Géza** felléptével az **„Erdélyi kastély".** Hunyadynak, a Feketeszáru cseresznye szerzőjének legujabb szinműve. Ha még nem látta ezt a nagyszerü darabot és szenzációs előadást, ugy okvetlenül nézze meg ma este a szinházban.

Pénteken lesz a Rotschildok bemutatója Debrecenben. A darabbal részletesen foglalkoztunk már a tegnapi lapokban. Méltán megilleti a darabot az a nagy érdeklődés, amely tegnapi cikkünkkel kapcsolatban keletkezett, mert a **„Rotschildok"** tulajdonképpen a „Frankfurtiak"-nak az operett átdolgozása, viszont a „Frankfurtiak" annak idején a legnagyobb szenzációja és slágere volt minden szinháznak mint vigjáték.

A **Rotshildokat** gyönyörü kiállitásban hozza szinre a Csokonai-szinház és a szerepek is mind a legelső művészek kezeiben vannak, élén **Halasy Mariskával,** aki ebben a legujabb szerepében is az ő csodálatos és ritka művészetét fogja bemutatni. A darabnak külön érdekességet kölcsönöz **Timár Ilának,** a debreceniek régi kedvenc primadonnájának a fellépése, aki Georges szinésznő alakját viszi a szinpadra, aki köztudomásu, hogy Napoleonnak a barátnője volt.

Mindenik szerep a legjobb erők kezében van. Ezt mi sem bizonyitja jobban, mint hogy a legidősebb Rotschild fiut maga **Thuróczy Gyula** játssza azzal a müvészettel, amellyel csak ő tudja a debreceni közönséget meghódítani.

Szántó Jenőnek a rendezése biztositéka a darab feltétlen sikerének, ugyszintén Debrecen kedvencének, **Jatzkó Ciának** a Betty alakitása. Ha még megemlitjük azt, hogy a darab többi főszerepeit **Kormos Ferenc, Mester Tibor, Zilahy Pál, Károlyi Vilmos, Putnok Bálint, Rajz Ferenc** és **Szántó Jenő** alakitják, azzal már leszegezhetjük azt a tényt, hogy a **Rotschildok** operettnek hatalmas és nagy sikert kell elérnie.

Szombat délután utojára kerül szinre **zóna helyárakkal az „Ezerjó"** cimü legnagyobb operettrevü. Tekintve, hogy az **Ezerjó** felszerelését szétszedik, ez **többé szinre nem kerülhet,** tehát azok, akik nem látták ezt a leghatalmasabb operettrevüt, okvetlen nézzék meg szombat délután, olcsó helyárak mellett.

Vigszinházban féláru előadás.
Előadások kezdete: 4, fél 7 és 9 órakor.
APOLLÓ
6 és 8.15 ó.
A Kuruzsló
hangos dráma
Richard Berthelmessel
ZORO és HURU
A DSUNGELBEN
Főszerepben:
ZORO és HURU.

URÁNIA
1. Magyar Hiradó.
2. Varázsszőnyegen a világ körül 2 felv.
3. A sárga passzus drámа 10 felvonásban.
Előadások hétköznap: 5, 7 és 9.
Az első előadás mérsékelt helyárakkal

RÁDIÓ

A budapesti rádió csütörtöki müsora

9.15: Katonazene. — Közben 9.30: Hirek. — 11.10: Vizállás. — 12: Déli harangszó, időjárás. — 12.05: Hangverseny (Beczássy Kató ,Pethes Alfrédné). — Közben 12.25: Hirek. — 1: Pontos idő, időjárás és vizállásjelentés. — 2.45: Hirek, élelmiszer- és piaci árak, árfolyamok. — 4.10: Ifj. Hegedüs Ádám: „Londoni képek". — 4.45: Pontos idő, időjárás, hirek. — 5: Földmivelésügyi minisztérium előadása. Horn János: „A gyümölcsfák ültetése". — 5.30: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. — 6.30: Angol óra (Thompson). — 7: Bodor Aladár: „A század legnagyobb gazembere". — 7.25: Opera előadásának ismertetése. — 7.30: Opera: „Parasztbecsület", „Coppelia". — Parasztbecsület után Pontos idő, hirek, ügefőeredmények. — „Coppelia" után: Időjárás. — Majd Jávor jazz-zenekar Varsányi Rudolf énekszámaival.

SPORT

Három Bocskay játékost állitottak be a profeszionista válogatott csapatba

Budapest, január 11.

Dr. Máriássy Lajos professzionista labdarugószövetségi kapitány szerdán este a Déli pályaudvaron fogadta az együtt érkező III. kerületi FC és a Budai „11" csapatát.

Máriássy kapitány összeállitotta a szombaton reggel német, francia, portugál turájára induló professzionista válogatott csapatot. A kijelöltek a következők:

Kapusok: Szabó (Hungária), Háda (Ferencváros), hátvédek: Korányi (Ferencváros), Biró (III. kerület), Szemere (Kispest). Fedezetek: Barátky (Hungária), Sárossy (Ferencváros), Lázár (Ferencváros), Móré (Bocskay), Lázár tartaléka Magyar (III. kerületi FC). Csatárok: Markos (Bocskay), Csch II. (Hungária), Telcki (Bocskay), Turai (Ferencváros), Toldi, Titkos (Hungária), Toldi tartaléka Déri (Ujpest).

A csapat szombaton reggel indul a nyugati pályaudvarról és első mérkőzését már vasárnap, január 15-én Drezdában játssza Németország válogatott csapatával.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A határidőpiacon fedezővásárlások történtek, amelyek a májusi és márciusi buzánál 26—28 filléres áremelkedést idéztek elő. A márciusi 14 fillérrel javult. A májusi tengeri 8 fillérrel emelkedett.

A készáruvásárona a buzánál 20, a rozsnál 5, a takarmányárpánál 10 fillér a drágulás.

A 76 kg.-os buza hivatalos jegyzése: tiszai 13.30—13.70, ftiszai 12.75—12.90. Határidőüzlet: Buza: március 13.50—52, május 13.85—86. Rozs: március 7.06—08. Tengeri: május 7.66—68, julius 8.08—09.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 13.40—14.00, 78 kg 13.65—14.10, 79 kg 13.80—14.30, 80 kg 13.95—14.50, ftiszai 77 kg 12.90—13.05, 78 kg 13.05—13.15, 79 kg 13.20—13.35, 80 kg 13.95—14.50, jászsági 77 kg 13.10—13.20, 78 kg 13.25—13.35, 79 kg 13.40—13.55, 80 kg 13.55—13.70, fejérm., dtuli, pestv., bácskai 77 kg 12.90—13.05, 78 kg 13.05—13.15, 79 kg 13.20—13.35, 80 kg 13.25—13.45. Rozs: pestv. 6.10—6.20, egyéb rozs 6.10—6.20, tak. árpa I. 8.80—8.90, tak. árpa II. 8.70—8.80, felv. sörárpa 10.25—12.50, egyéb sörárpa 9.50—11.00, zab I. 9.00—9.25, zab II. 8.75—8.90, tiszai tengeri 6.40—6.50, egyéb tengeri 6.40—6.50, korpa 6.05—6.15.

—

Gabonaárak.

100 kg. buza I. r. 13.50, II. r. 12.— pengő és boletta, rozs I. r. 9.00—8.00 és boletta, árpa 8.00—7.50, zab 7.50—7.00, tengeri, uj szemes 6.00—5.40, lucerna 6.60—5.50—5.30, szána 4.00—3.50, alomszalma 1.80, ágyszalma 2.30, répa cukor 1.30—1.10, répa, takarmány —.90—.80 fill. Debrecen, 1933. I. 1.

Lada Sándor vámfelügyelő.

HIRDETMÉNY.

Debrecen város tüzoltó testülete és belső fogattartása részére 5 drb. 4—6 éves piros pej, barna, vagy feketeszinu, kocsiba betanitott herélt lóra van szükség.

Felkérem azon debreceni gazdákat, akiknek fentiekuek és a kivánt célnak megfelelő eladó lova van, folyó évi január hó 15-én reggel háromnegyed 9 órára a Baromvásártérre vezesse elő.

Debrecen, 1933. január hó 11.

Gazdasági tanácsnok.

HIRDETMÉNY.

Felhivja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termett, vagy vidékről a város területére akár tengelyen, akár vasuton, akár posta utján behozott fogyasztási adóköteles cikkeit, bor, sör, hus és szeszes italokat, a behozataltól számitott 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigoru ellenőrzés alatt tartja és a bejelentést el mulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikk után járó fogyasztási adó nyolcszoros összegéig terjedő birság összegében elmarasztaltatik.

Városi adóhivatal.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol

NYOMTATVÁNYT
olcsón és izlésesen készit:

lapunk nyomdája
József kir. herc. u. 16. Tel. 2348

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban Debreczeni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban elenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betüvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a dij előzetes lefizetése mellett közlünk. Apróhirdetést vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágositást a 21—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Betöltendő állás nőknek

Mindenes
leányt felveszek, csak jó bizonyitvánnyal rendelkező jelentkezzen. — Kizárólag déli 1 és 2 óra közt. Péterfia 20., keresztépület. 728

Betöltendő állás férfiaknak

Ügyes
férfi vagy nő háztartási cikk eladására, — házalni felvétetik. Cim kiadóban. 718

Szövő-mestert
keresek, időszaki foglalkozásra, azonnal. — Cim a kiadóban. 641

Ügyes
és megbizható eladásban jártassággal biró férfiak naponta 2—3 pengőt keresnek. Jelentkezni Csillag könyvkereskedés, városháza. 2049

Állást kereső nők

Deutsches
Fräulein die in Hausarbeiten behilflich ist wird gesucht. Székely, Teleki u. 81. 740

Intelligens
fiatal nő gyermekekhez nevelőnőnek ajánlkozik. Cim a kiadóban 3047

Egy
fiatal leány elmenne bármilyen üzletbe kiszolgálni, kezdő fizetésért, vagy idősebb házaspárhoz, hol jó bánásmódban részesülne. Cim a kiadóban 684

Butorozott szoba

Balkonos,
elegánsan butorozott szoba kiadó. Püspöki palota, II. kapu, III. emelet, 12-a, balra. 6047

Butorozott szoba
kiadó, esetleg ellátással. Péterfia utca 24., első ajtó. 710

Kiadó lakás

Kiadó
Csillag u. 82. sz. családi ház. Értekezni Ispotály u. 13. sz. alatt. 736

Modern lakások
emeleti 3 szoba, hall mellékhelyiségek, — 4 vagy 6 szobás, mellékhelyiségek, kerti nagy terasszal, májusra. Piac utca 64., kiadó. 742

Négy szoba,
hallos modern lakás, — központi fütéssel kiadó Simonffy utca 7. szám. 1967

Árpád-tér
közelében utcai két szoba, konyha, speizos lakás azonnalra is kiadó Petai utca tizennyolcas szám. 667

Udvari lakás
csak raktárnak, vagy irodának műhelynek kiadó. Csapó utca 10. 675

Kiadó
két szoba, mellékhelyiségekből álló családi ház, egészben, Maróthy György u. 9 668

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás május 1-től kiadó Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál 674

4 szobás
udvari lakás gáz, villany bevezetéssel azonnalra kiadó. Rákóczi 8. 689

Modern
négyszobás, konfortos lakás májusra kiadó — Értekezés dr. Mártonnál, Szent Anna 14 sz. 9—1-ig. 699

2 szoba,
előszobás garzon lakás kiadó, esetleg butorozva is. Maróthy György utca 5. szám. 715

Udvari
lakás, 2 szoba, konyha, előszoba kiadó. Bethlen 44. 732

Ajánlat

Jó házikoszt
kapható Csapó utca 25., keresztépület. 704

Sajátermésü
ó vagy uj bor 50 literről 34 fillér. Hordót szedek. Pándi 67. 736

Kiégett
villanykörtét becserélek Knöpfler, Hatvan u. 2. 1586

Tükörgyártás,
üvegesiszolás, foncsirozások, üvegezések Sipkovitsnál, Nagyvárad u. 15. Telefon 23—56. 1319

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen — mennyiségben veszek. Apaffy utca 20. 656

Rönmy-kártya
csomagja 2.50, Briogekártya csomagja 2.50, Szász trafik, Piac 64.

Kocsik
ujak és javitotak minden alakban. Riesz kocsigyár, Debrecen. 1515

Kereslet

Keresek
3000 pengő privát kölcsönt, elsőhelyre betáblázásra. Ajánlatot „Első helyi" jeligére a kiadóba kérek. 749

Lakás és szoba kereslet

Központhoz
közel keresek 3 vagy 4 szobás lakást május 1-re. „Pontos fizető" jeligére 3050

Üzlet, műhely, raktár

Jómenetelü
szatócsüzlet elköltözés miatt, berendezéssel — sürgősen átadó. Cim a kiadóban. 3051

Saroküzlet
Piac 83. és Király u. sarkán kiadó. 3052

Üzlethelyiség
volt hentes üzlet, kitünő helyen kiadó Értekezni Csapó utca 10., az udvarban 675

Elismerten
jómenetelü vendéglő, jogfolytonossággal, berendezéssel, lakással eladó. Értekezni: Homok utca 140. 3044

Piac utcai
üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 224

Kapualatti
elárusitó fülke kiadó Csapó utca 10. 675

Üzlethelyiség
műhelynek is alkalmas, kiadó. Szent Anna u. 22. 709

Autó, motor, kerékpár

Autóját,
traktorját, motorkerékpárját javittassa Postariknál, Nyil utca 15. 692

Eladó állatok

Sertés
2 drb 100 kilogrammosak eladó. Meszena utca 13. 747

Szép
nagy kotló eladó. Apafi utca 20. 744

Eladó ház

Maróthy György utca 24
ház, gazdálkodónak — nagyon alkalmas, olcsón eladó. Érdeklődhet Népszövetségi Hitelszövetkezetnél, Szent Anna u. tiz szám. 634

Eladó
majdnem uj bérház. — Cim a kiadóban. 708

Csokonai utca
46 sz. ház eladó. Két jó lakás van rajta, gazdálkodónak is nagyon alkalmas. Értekezni: Népszövetségi Hitelszövetkezetnél, Szent Anna tiz. 707

Nap utca 23.
kitünő családi ház, aki egyedül, kényelmesen akar lakni, azonnal vegye meg. Olcsó. Érdeklődhet Népszöv. Hitelszövetkezetnél, Szent Anna tiz. 635

Eladó föld

22 holdas
erdőirtás, prima talaj közvetlen a Nyirábrányi vasutállomás és kövesut mellett igen kedvező feltételek mellett eladó. Értekezés Bethlen 14. 731

Kilenc hold
prima fekete föld, kövesut mentén eladó. — Könyök utca 8. x

Parcellázott
házhelyek Homokkertben és Simonyi-ut on Zardos villa mögött eladó. Dr. Kovács és Papp ügyvédi irodában. — Batthyány u. 14. 3372

Eladó ingóság

Egy
jókarban lévő asztalspór és egy kredenc eladó. Faragó utca 6. 746

Korcsolya
(nikkelezett) 34. sz. cipőre 10—14 éves gyermeknek 3 pengőért eladó. Kossuth u. 3., földszint, balra. 743

Club helyiségnek
Simonffy utca 5. szám alatt emeleti helyiség kiadó 3043

Irógép
használt, jóbátlan, olcsón eladó. Huray, — Werbőczy u. 2 603

Mészlógép,
függönytartók, gázcsillár, 2 méteres asztal eladó. Csapó utca 10., az udvarban. 675

Különféle

Eladó
vivófelszerelés, ugyanott prima, rövid, keresztburos zongora kiadó. Miklós u. 41. 270

Bekecs
rókabéléses és fegyverfogas olcsón eladó. — Kossuth utca 30., I. em. 745

Eladó
40 mázsa tökmag és napraforgó, esetleg több is. Kenyeres gőzmalom, Püspökladány. 739

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.
Felelős kiadó:
DR. PAJOR GYÖZŐ
igazgató.
FRISS SÁNDOR
művezető.